

Internationaal humanitair recht en humanitaire hulpverlening

Een praktische benadering

27, 28 en 29 oktober 2008

Paraat. Altijd, overal.

Humanitaire organisaties worden in vele landen geconfronteerd met de gevolgen van gewapende conflicten. Deze veroorzaken chaos en vernieling en tasten bestaande samenlevingsregels aan. Gewapende conflicten vinden echter niet plaats in een wettelijk vacuüm, maar worden gereguleerd door een afzonderlijke rechtstak: het internationaal humanitair recht.

Het internationaal humanitair recht is speciaal ontworpen om grenzen op te leggen aan de oorlogvoering en doet dat vanuit een humanitaire bekommernis. Het verleent humanitaire organisaties het fundamentele recht om in conflictgebieden bijstand en bescherming te verlenen aan personen in nood. De Verdragen van Genève en hun Aanvullende Protocollen bepalen hoe dit recht concreet ingevuld kan worden.

Het internationaal humanitair recht biedt hulpverleners een essentieel kader om gepast te reageren in conflictsituaties. Medewerkers van humanitaire organisaties moeten zich dus bewust zijn van de basisregels en -principes van dat recht. Ook voor anderen die beroepsmatig in contact komen met de gevolgen van gewapende conflicten is het nuttig het toepasselijke recht te kennen.

De opleiding in een notendop

De opleiding 'Internationaal humanitair recht en humanitaire hulpverlening' laat de deelnemers kennis maken met de basisbeginselen van het internationaal humanitair recht. De gehanteerde invalshoek

is die van de humanitaire hulpverlening. Veel aandacht gaat uit naar bijstands- en beschermingsregels en de rol van humanitaire actoren in gewapende conflicten. Ook onderwerpen zoals 'transitional justice' en de bestraffing van oorlogsmisdaden komen aan bod.

Hoewel de klemtoon van de opleiding op het internationaal humanitair recht ligt, ontbreekt het mensenrechtenperspectief niet. Mensenrechten houden immers niet op te bestaan als een gewapend conflict uitbreekt. Ook de beschermingsmechanismen die voorzien zijn in het internationaal vluchtelingenrecht worden besproken.

De cursus vertrekt vanuit praktische en concrete situaties en hanteert geen strikte juridische benadering. De meeste sprekers maken gebruik van praktijkstudies waarin de theorie directe toepassing krijgt. De deelnemers leren om te gaan met verschillende juridische instrumenten, o.a. de Verdragen van Genève. Tijdens de opleiding worden discussie en het delen van ervaringen aangemoedigd.

Bekendmaking en promotie van het internationaal humanitair recht is een kerntaak van het Rode Kruis. Het merendeel van de lessen en de begeleiding van de praktijkstudies wordt daarom ingevuld door medewerkers van Rode Kruis-Vlaanderen. Voor een aantal thema's wordt beroep gedaan op specialisten van humanitaire organisaties, de juridische en academische wereld.

9.30 u. Onthaal

10.00 u. Verwelkoming

Luc De Wever, coördinator Internationale
Humanitaire Diensten, Rode Kruis-Vlaanderen

DEEL I: INLEIDING

10.15 – 11.45 u. Inleiding op het internationaal humanitair recht

Christian Gossiaux, hoofd Legad, Algemene Directie
Juridische Steun en Bemiddeling, Ministerie van
Defensie

11.45 – 12.30 u. Voorstelling praktijkstudie

Arianne Acke, hoofd Humanitair Recht,
Rode Kruis-Vlaanderen

12.30 – 13.30 u. Lunch

DEEL II: BIJSTAND

13.30 – 14.15 u. Bespreking praktijkstudie conflictkwalificatie

Arianne Acke, hoofd Humanitair Recht,
Rode Kruis-Vlaanderen

14.15 – 15.15 u. Voorstelling Rode Kruisbeweging

Luc De Wever, coördinator Internationale
Humanitaire Diensten, Rode Kruis-Vlaanderen

15.30 – 18.00 u. Bijstand in het internationaal humanitair recht
+ praktijkstudie

Jean-Marie Henckaerts, juridisch adviseur,
Internationale Rode Kruiscomité (ICRC)

19.00 – 20.00 u. Avondmaal

20.30 u. Getuigenis afgevaardigde van het Internationale
Rode Kruis
(onder voorbehoud)

DEEL III: BESCHERMING

9.00 – 11.15 u. Beschermden personen in het internationaal
humanitair recht + praktijkstudie

Arianne Acke, hoofd Humanitair Recht,
Rode Kruis-Vlaanderen

11.15 – 12.30 u. De bescherming van vluchtelingen onder het
internationaal humanitair recht

Henk Van Goethem, expert mensenrechten en
migratierecht

12.30 – 13.30 u. Lunch

14.00 – 15.00 u. Praktijkstudie vluchtelingen

DEEL IV: HUMANITAIRE ACTOREN OP HET TERREIN

15.15 – 18.00 u. Humanitaire actoren en hun onderlinge
verhouding + praktijkstudie

Axel Vande veegaete, departementshoofd
Internationale Zaken, Rode Kruis-Vlaanderen

19.00 – 20.00 u. Avondmaal

8.30 – 10.00 u. Restoring Family Links

Laurent Dutordoir, stafmedewerker Tracing,
Rode Kruis-Vlaanderen

DEEL V: IMPLEMENTATIE

10.15 – 11.15 u. Maatregelen voorzien in het internationaal
humanitair recht

Arianne Acke, hoofd Humanitair Recht,
Rode Kruis-Vlaanderen

11.15 – 12.30 u. Verplichtingen van niet-staatsactoren onder
internationaal humanitair recht

Gérard Loriaux, sessiedirecteur, Studiecentrum voor
Militair Recht en Oorlogsrecht

12.30 – 14.00 u. Lunch

14.00 – 15.30 u. Bestrafing van inbreuken op het internationaal
humanitair recht

Cedric Ryngaert, docent internationaal recht,
Universiteit Utrecht en Katholieke Universiteit
Leuven

15.30 – 17.00 u. Transitional Justice

Martien Schotsmans, senior researcher traditional
justice in post-conflict Africa, Universiteit Gent

17.00 – 17.15 u. Slot van de opleiding

Wanneer?

27-28-29 oktober 2008

Waar?

De opleiding vindt plaats op het historische domein van de Landcommanderij Alden Biesen, Kasteelstraat 6, 3740 Bilzen (www.alden-biesen.be).

Kostprijs?

De kostprijs voor de volledige opleiding bedraagt € 150 / persoon. Deze prijs omvat het verblijf

ter plaatse, de maaltijden en het cursusmateriaal en dekt de niet-subsidieerbare kosten van de opleiding.

Inschrijving?

Inschrijven kan door uw curriculum vitae samen met een korte motivatie vóór 15 september 2008 per post, fax of e-mail op te sturen naar onderstaand adres. De geselecteerde deelnemers krijgen eind september bevestiging van hun inschrijving.

Meer informatie

Rode Kruis-Vlaanderen - Humanitair Recht
Motstraat 40 - 2800 Mechelen
tel. 015 44 35 20 - fax 015 44 33 05
humanitair.recht@rodekruis.be
<http://humanitairrecht.rodekruis.be>

Deelnemers

De cursus richt zich tot personen met verschillende achtergronden die een aantoonbare interesse hebben in gewapende conflicten of conflictgebieden. Die interesse kan blijken uit werkervaring, de ambitie om in dergelijke gebieden actief te zijn, het contact met personen afkomstig uit oorlogszones,...

Gezien de humanitaire invalshoek is de opleiding zeer geschikt voor medewerkers van ngo's en andere humanitaire

organisaties. Traditioneel is deze groep goed vertegenwoordigd. De cursus staat ook open voor studenten en onderzoekers, juristen, verkiezingsmonitors, militairen, journalisten, beleidsmedewerkers, personeel van overheidsdiensten,...

Het aantal deelnemers aan de opleiding is beperkt tot 25 personen. Pluspunten bij de selectie zijn werkervaring, buitenlandambitie en kennis van het internationaal recht en internationale organisaties.